

Kedves Kollégák!

A tavalyi pannonhalmi EKE konferencia feledhetetlen élményének egyik forrása az volt, hogy a pandémiás időszak után végre személyesen is találkozhattunk az ország különböző szegletében vagy határain túl dolgozó kollégákkal. Az idén Kecskeméten tartott konferenciánkon ebben az élményben osztozhattunk ismét, sőt ezúttal még hosszabb, mintegy tizenöt évnyi szünet után találkozhattunk újra a muzeológus és levéltáros kollégáinkkal. Ezúton is köszönjük az EME és a MELTE vezetőinek és tagságának a nyitottságot, az együttműködésre való készséget és a szakmai konvergenciákon túl a közösség megélésének lehetőségét, és nem utolsósorban a Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára és Levéltára munkatársainak, házigazdáinknak az erőn felüli vállalást, a szervezésben tanúsított rettenthetetlenséget és a végtelenül kedves vendégszeretetet. Kecskeméten élővé és valóságossá vált, hogy *„Nem sokaság, hanem / Lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat.”* (Berzsenyi Dániel)

A konferencia kezdőnapján tartott közgyűlésünkön a tisztségviselők beszámolóját rendkívüli tisztújítás, tagfelvétel és megemlékezés követte. A beszámoló rövidített, szerkesztett változatát hírlevelünkben közzétesszük. Orosz Anna kamarásunk közeledő nyugdíjba vonulása miatt mondott le tisztségéről, feladatainak ellátására a közgyűlés Kelecseny Mónikát, a Sárospataki Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény munkatársát, korábbi felügyelőbizottsági tagunkat választotta meg. Az így betöltetlenül maradt felügyelőbizottsági feladatkörre pedig dr. Schmelczer-

Pohánka Évát, a Pécsi Egyházmegyei Könyvtár vezetőjét választotta a közgyűlés. Szakmai bemutatkozásukat szintén megosztjuk a hírlevél olvasóival.

Új taggal bővült az Egyházi Könyvtárak Egyesülete: a Magyarországi Metodista Egyház Könyvtára jelezte csatlakozási szándékát, az elnökség látogatást tett a gyűjteményben, és egy kölcsönösen gyümölcsöző együttműködés lehetőségét látva a közgyűlés elé bocsátotta kérelmüket. A közgyűlés alkalmával dr. Khaled A. László szuperintendens mutatta be az 1925-ben létesített könyvtárat és dr. Barta Katalint, aki a könyvtári ügyekkel is megbízott munkatársa. A közgyűlés szomorú, mégis ünnepélyes pillanataivá lettek dr. Schmelczer-Pohánka Éva megemlékező szavai, amelyben az EKE az idén elhunyt elkötelezett és tiszteletbeli tagjának, Boda Miklósné dr. Szepes Zsuzsannának életművét és személyét méltatta. A teljes pályakép fényképes bemutatását hírlevelünkben olvashatják egykori tanítványa tollából.

Ahogy korábban is tettük, hírlevelünkben beszámolunk a nyári konferencia előadásairól, szeptemberi szakmai napunkról, illetve az európai teológiai könyvtárak egyesületének ez évi konferenciájáról. Országos körképet adunk az egyes gyűjteményekben történelekről – már ahonnan ezt jónak látták velünk megosztani. Ezúton is igyekszünk lebeszélni a kollégákat az öncenzúráról, kíváncsian várjuk a fényképes beszámolókat! Ugyanakkor sajnálatos módon látjuk, hogy egyre kevesebb szakmai rendezvényen tudunk részt venni, ezt a nem egyházi szervezésű konferenciákról, szakmai továbbképzésekről, eszmecserékről szóló

tapasztalatokat megosztó írások csökkenő száma is mutatja. Magyarázatul a tagkönyvtárainkban gyakran csekély munkatársi létszámot és a növekvő munkaterheket említhetjük. Ezért is fontos, ha valaki mégis eljut – meghívottként vagy résztvevőként – egy-egy országos rendezvényre, ossza meg gondolatait, új ismereteit a hírlevélén keresztül tagságunkkal. Annál is inkább, mert hírlevelünket az EPA-n keresztül az OSZK ezentúl archiválja és hosszú távon is stabil elérést fog biztosítani tartalmához.

A kecskeméti konferenciánk nyitónapjának ökumenikus istentiszteletén hangzott el a kérdés: tudunk-e egyfajta irányultságot tartani vagy csak sodortatás az életünk? A kérdés nemcsak személyes, hanem szakmai, sőt egyesületi vonatkozásban is érvényes. A Jeremiás 36. része alapján hangzó prédikáció az Isten Igéjének fogadtatásával, a rá adott válasszal foglalkozott. Júda királya gátlástalanul elégeti az ítéletet hirdető prófétai beszédet tartalmazó tekercset. Egyházi könyves konferenciákon gyakran előkerül ez a textus, mely megjeleníti az írott szó tragikus sorsát, és amely az őrállás, az isteni megbízotti viszonyban fellelhető felelősség kérdését is felveti – nemcsak a könyvtárosok, de a fenntartók, finanszírozók, a hatalom képviselői részéről is. És gyakran hátrítva értelmezzük (Péter apostol szavait parafrázálva) úgy, hogy nem eshet ez meg mivelünk, nem bizonyulhatunk hűtlen sáfároknak, megbízhatatlan szolgálknak, íme tanúskodik erről gyarapodó gyűjteményeink valósága.

A közelmúlt hazai és nemzetközi eseményei azonban szertefoszlatták ezt a magabiztosságot. Bármilyen megtörténhet. Feledhetetlen emlék számomra egy régebbi szakmai kirándulás alkalmával elémtáru látvány: a szarajevói nemzeti könyvtár kiégett falai, ostromban megrongált épületromjai. Mégis, Kecskeméten kikerülhetetlenül fordította felénk a kérdést Bán Béla református esperes ünnepi beszédében a szószékről, amikor arra figyelmeztetett, hogy a legnagyobb kihívások nem kívülről jönnek. Nem finanszírozás, fenntartói vagy munkáltatói döntések határoznak meg a leginkább bennünket. Nem ezek miatt vagyunk gyarapodó helyett időnként marakodó gyűjteménykezelők. Minden azon múlik, hogy az isteni szó, annak érvényessége és üzenete lakozást vesz-e bennünk, közöttünk, vagy megfogyatkozunk az iránta való elköteleződésben és hűségben. Vagy ahogy Bán Béla figyelmeztetett Jézus szavaival: „szépen félreteszitek az Isten parancsolatát” – azaz nem durván, nem erőszakkal tesszük, inkább ügyeskedve, de valahányszor eltöljük magunktól az Isten beszédét, „felmondunk Istennek, és egyedül lavírozunk”. Hozzáteszem, aki Istennek felmond, egyúttal felmond az embertársának, távoli és közeli, felekezeten belüli és kívüli kollégájának is.

Kívánom, hogy személyes életünket, kollegiális és szakmai kapcsolatainkat, illetve könyvtáraink és egyesületünk jövőjét is „minőségirányítsa” Istennek önös érdekeinkkel szembefordító Igéje.

BÁLINT ÁGNES

Tiszántúli Református

Egyházkerületi Gyűjtemények

